Fimlab

Tiedosta hyöty.

Talousvaliokunnan kuuleminen

24.11.2021

Fimlab Laboratoriot Oy

toimitusjohtaja Ari Miettinen

SUOMALAISTA PALVELUA
FINLÄNDSK SERVICE

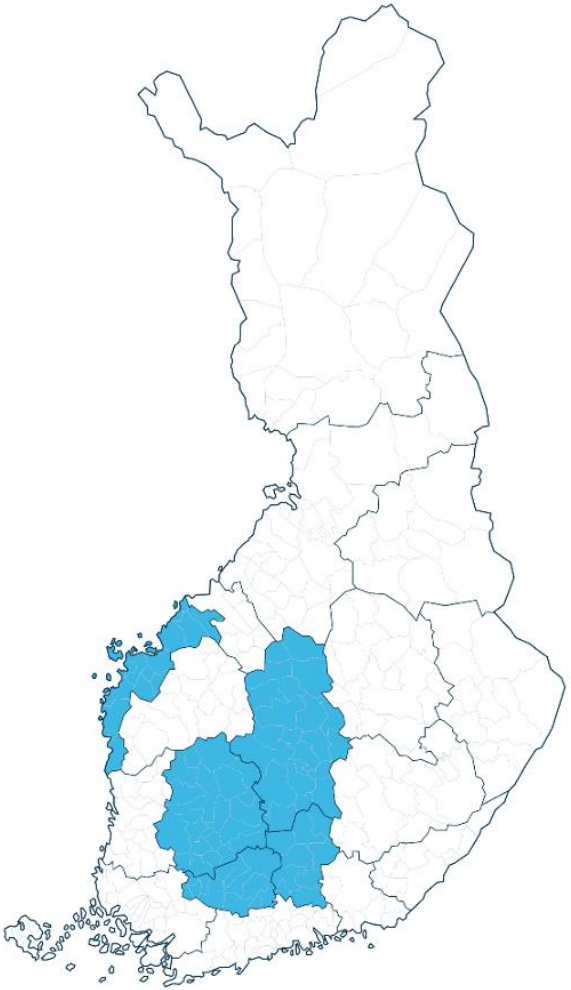
YHTEIS
YRITYS

Fimlab

Fimlab on Pirkanmaan sairaanhoitopiirin vuonna **2011** perustama osakeyhtiö.
Muut osakkaat:

- **2012** Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
- **2014** Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
- **2018** Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
- **2020** Vaasan sairaanhoitopiiri

Yhtiöittämisen keskeinen tavoite on ollut kunnallisen laboratoriotuotannon uudistaminen ja markkinaehtoistaminen sekä neutraalien kilpailuolosuhteiden luominen.

SUOMALAISTA PALVELUA
FINLÄNDSK SERVICE
YHTEIS YRITYS

Hallituksen esitys 168/2021 vp

- Sote-uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) on vahvistettu 29.6.2021.
- Sote-palveluja tuottavien sidosyksikköjen omistus ja sopimukset siirtyvät hyvinvointialueille.
- Sidosyksikkösuhde kuntiin ja kuntaomisteisiin nykyisiin sisaryhtiöihin katkeaa tai muuttuu. Mm. tukipalvelujen hankinnasta ja tilojen vuokraamisesta on sovittava uudelleen.
- Organisatoriset vaikutukset ja hallinnollinen työ ovat merkittävät. Hyvinvointi-alueiden organisoituminen on täysin kesken.

Fimlab pitää perusteltuna hallituksen esityksessä ehdotettua hankintalain 174 §:n mukaisen siirtymäajan pidentämistä yhdellä vuodella.

Fimlab

Ulosmyyntirajojen aiheuttamat ongelmat

Fimlabin ulosmyynti koostuu myynnistä

a) Julkisen terveydenhuollon toimijoille, jotka eivät käytä yhtiöön määräysvaltaa
b) Yksityisille terveyspalveluiden tuottajille
c) Itse maksaville henkilöasiakkaille

- 500 000 euron raja on 0,3 % Fimlabin liikevaihdosta. Se tarkoittaa käytännössä, että kaikki em. myynti joudutaan lopettamaan.
- Avoimuusilmoituksen tekeminen kolmen vuoden välein ei luo edellytyksiä toiminnan jatkuvuudelle ja liiketoiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle.

Seuraukset julkiselle sektorille

- Fimlabissa - kuten myös HUS:n ja TYKS:n laboratorioissa - on sellaista erityisosaamista ja -analytiikkaa, jota ei ole Suomessa muissa julkisen sektorin laboratorioissa eikä yksityissektorilla.
- **Erityisosaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen sekä eritystutkimusten riittävän saatavuuden turvaaminen on kriittisen tärkeää potilasturvallisuudelle ja osa kansallista huoltovarmuutta.**

Ulosmyynnin estyessä erityistutkimusten saatavuus heikkenee, tuotannon yksikkökustannukset suurenevat ja/tai tutkimuksien tuotanto ja siihen liittyvä osaaminen siirtyvät ulkomaille.

Fimlab

Seuraukset yksityisille terveysalan yrityksille

1. Yksityisten laboratoriomarkkinoiden pitkälle edennyt konsolidaatiokehitys kiihtyy.

   - Markkinat luovutetaan ilman kilpailua kansainvälisille laboratorioyrityksille
   - Tuottajien väheneminen ja markkinan monopolisoituminen aiheuttaa huolestuneisuutta erityisesti pienissä paikallisissa terveysalan yrityksissä

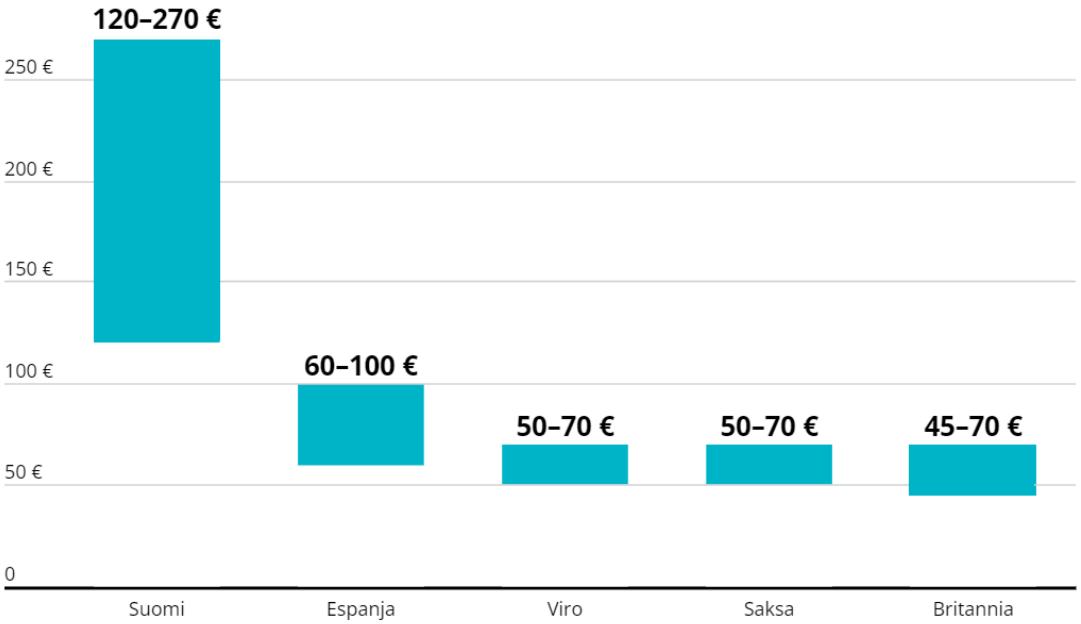
2. Yksityisen ja julkisen terveydenhuollon yhteistyöjärjestelyt vaikeutuvat.

   - Myös suuret yksityiset lääkäriasemaketjut tukeutuvat esim. leikkaustoiminnassaan Fimlabin ylläpitämiin 24/7/365 -valmiuksiin
   - Laboratoriopalveluiden yhdenvertainen tarjoaminen väestölle edellyttää terveydenhuollon ulkoistusten yhteydessä ongelmallisia erityisjärjestelyjä

Fimlab

Seuraukset kuluttajamarkkinaan

Esimerkkejä PCR-koronatestien hinnoista eri maissa (YLE uutiset 6.8.2021)

Kyseessä ei ole kattava hintavertailu, vaan testejä voi löytyä halvemmalla ja kalliimmallakin.

Lähteet: Yle, Kuluttajaliitto, Which? (Britannian kuluttajayhdistyksen julkaisu), grafiikka: Illusia Sarvas / Yle

Fimlab

Seuraukset kuluttajamarkkinaan

Tutkimus	Fimlab	Terveys-jätti 1	Terveys-jätti 2	Terveys-jätti 3
Perusverenkuva	3,20 €	43,80 €	44,60 €	41,05 €
Alaniiniaminotransferaasi	1,60 €	31,70 €	30,50 €	30,25 €
Kreatiniini	1,60 €	32,20 €	32,00 €	30,25 €
Glukoosi	2,00 €	31,90 €	30,80 €	30,25 €
Lipidit	10,40 €	58,20 €	71,40 €	75,40 €
Kalium	1,60 €	24,70 €	25,20 €	30,25 €
Tyreotropiini	3,60 €	43,60 €	62,70 €	63,40 €
Natrium	1,60 €	24,70 €	28,40 €	30,25 €
Tyroksiini, vapaa	3,60 €	52,30 €	73,40 €	68,30 €
Hemoglobiini-A1c	7,20 €	54,70 €	56,10 €	59,60 €
C-reaktiivinen proteiini	2,20 €	42,00 €	41,70 €	38,70 €
Lasko	3,80 €	36,10 €	17,70 €	24,70 €
Glutamyylitransferaasi	1,60 €	32,20 €	30,80 €	30,25 €
Alkalinen fosfataasi	1,60 €	31,70 €	26,80 €	30,25 €
Ferritiini	5,60 €	48,20 €	54,70 €	58,65 €
	51,20 €	**588,00 €**	**626,80 €**	**641,55 €**

15 yleisimmin käytettyä laboratoriotutkimusta

Lähde: hinnastot 11/2021

Fimlab

Ehdotus lainsäädännön valmistelutyöhön

- Hankintalain 15 §:n 1 momentin mukainen sidosyksiköille sallitun ulosmyynnin prosenttiraja nostetaan pysyvästi 10 prosenttiin ja luovutaan euromääräisestä rajoituksesta sosiaali- ja terveyspalveluiden alalla toimivien sidosyksiköiden osalta.